

O'ZBEKISTONDA YOSHLARGA OID DAVLAT SIYOSATINING USTUVOR YO'NALISHLARI.

Valiyeva Adiba Alisherovna

Nizomiy nomidagi O'zMPU Tarix fakulteti "Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi" yo'nalishi 2-bosqich talabasi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasida yoshlarga oid davlat siyosatining mazmun-mohiyati, uning ustuvor yo'nalishlari hamda yoshlarning ta'lim olish, kasb-hunar egallash, bandligini ta'minlash, ma'naviy kamolotini yuksaltirish va jamiyat hayotidagi faolligini oshirish masalalari tahlil qilinadi. Shuningdek, mamlakatimizda amalga oshirilayotgan islohotlarning yoshlar hayotiga ta'siri, bu borada qabul qilingan normativ-huquqiy hujjatlar va olimlarning ilmiy qarashlari yoritiladi.*

Kalit so'zlar: *yoshlar siyosati, yoshlar, davlat siyosati, ta'lim, bandlik, ma'naviyat, yoshlar huquqlari, innovatsiyalar, taraqqiyot.*

Аннотация: *В данной статье анализируется сущность государственной молодежной политики в Республике Узбекистан, ее приоритетные направления, а также вопросы обеспечения образования молодежи, профессионального развития, занятости, повышения ее духовной зрелости и активизации общественной жизни. Рассматривается также влияние проводимых в стране реформ на жизнь молодежи, принятые нормативно-правовые акты и научные взгляды ученых в этой области.*

Ключевые слова: *молодежная политика, молодежь, государственная политика, образование, занятость, духовность, права молодежи, инновации, развитие.*

Abstract: *This article analyzes the essence of state youth policy in the Republic of Uzbekistan, its priority areas, as well as issues of ensuring youth education, professional development, employment, raising their spiritual maturity and increasing their activity in public life. It also covers the impact of the reforms being implemented in our country on the lives of young people, the adopted regulatory legal acts and scientific views of scientists in this regard.*

Keywords: *youth policy, youth, state policy, education, employment, spirituality, youth rights, innovations, development.*

Har qanday davlatning kelajagi yosh avlodning bilim darajasi, ma'naviy salohiyati va ijtimoiy faolligi bilan belgilanadi. Shu sababli dunyoning ko'plab mamlakatlarida yoshlar masalasi davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida qaraladi.

O'zbekiston Respublikasida ham yoshlarning huquq va manfaatlarini himoya qilish, ularga sifatli ta'lim berish, munosib ish o'rinlari yaratish hamda jamiyat hayotidagi ishtirokini kuchaytirishga alohida e'tibor qaratilmoqda.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev yoshlar masalasiga to'xtalar ekan: "Yoshlarimizning mustaqil fikrlaydigan, yuksak intellektual va ma'naviy

salohiyatga ega bo'lib, dunyo miqyosida o'z tengdoshlariga hech qaysi sohada bo'sh kelmaydigan insonlar bo'lib kamol topishi uchun davlatimiz va jamiyatimizning barcha kuch va imkoniyatlarini safarbar etamiz", - deb ta'kidlaganlar.

Ushbu fikr mamlakatimizda yoshlarga oid davlat siyosatining asosiy maqsadini yaqqol ifodalaydi. Yoshlar siyosati masalalari ko'plab olimlar tomonidan tadqiq qilingan.

Jumladan, A. Vahobov, N. Jo'rayev, M. Qirg'izboyev va boshqa olimlarning ilmiy ishlarida yoshlarning jamiyat taraqqiyotidagi o'rni, ularning ijtimoiy faolligi hamda davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanishi masalalari yoritilgan.

Shuningdek, "Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida"gi Qonun, O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va Prezident farmonlari mazkur mavzuning nazariy-huquqiy asosini tashkil etadi.

Mutafakkir Abdulla Avloniy ham yoshlar tarbiyasining ahamiyatini ta'kidlab: "Tarbiya biz uchun yo hayot – yo mamot, yo najot – yo halokat, yo saodat – yo falokat masalasidir", - deb yozgan.

Ushbu fikr bugungi kunda ham o'z dolzarbligini yo'qotmagan bo'lib, yoshlar tarbiyasi va kamoloti davlat siyosatining eng muhim yo'nalishlaridan biri ekanligini ko'rsatadi.

O'zbekistonda yoshlarga oid davlat siyosati yoshlarning ijtimoiy shakllanishi va rivojlanishi uchun zarur shart-sharoitlarni yaratishga qaratilgan tizimli faoliyat hisoblanadi.

Mazkur siyosatning asosiy maqsadi yoshlarning huquq va erkinliklarini ta'minlash, ularning intellektual salohiyatini rivojlantirish hamda jamiyat taraqqiyotidagi faol ishtirokini qo'llab-quvvatlashdan iborat. Mamlakatimiz aholisining katta qismini yoshlar tashkil etishi ularning manfaatlarini ta'minlashni strategik vazifaga aylantiradi. Shu bois davlat tomonidan yoshlarni har tomonlama qo'llab-quvvatlashga qaratilgan keng ko'lamli dasturlar amalga oshirilmoqda. Ta'lim tizimini rivojlantirish:

Yoshlarga oid davlat siyosatining eng muhim yo'nalishlaridan biri ta'lim sohasidir. So'nggi yillarda maktabgacha ta'lim, umumiy o'rta ta'lim, professional ta'lim va oliy ta'lim tizimida keng qamrovli islohotlar amalga oshirildi. Oliy ta'lim muassasalari sonining ortishi, davlat grantlarining ko'paytirilishi hamda xalqaro universitetlar filiallarining tashkil etilishi yoshlar uchun yangi imkoniyatlar yaratdi.

Ta'lim sifati nafaqat bilim berish, balki yoshlarning mustaqil fikrlashi, ijodiy yondashuvi va innovatsion g'oyalarni ilgari surish qobiliyatini rivojlantirishga xizmat qilmoqda. Natijada yoshlar zamonaviy mehnat bozori talablariga mos kadrlar sifatida shakllanmoqda.

Yoshlar bandligini ta'minlash: Yoshlar bandligi davlat siyosatining ustuvor vazifalaridan biri hisoblanadi. Bugungi kunda yoshlarni tadbirkorlikka jalb etish, kasb-hunar o'rgatish va ularni ish bilan ta'minlashga qaratilgan loyihalar amalga oshirilmoqda.

"Yoshlar daftari" tizimi orqali ijtimoiy himoyaga muhtoj yoshlar aniqlanib, ularga moddiy va amaliy yordam ko'rsatilmoqda.

Yosh tadbirkorlarga imtiyozli kreditlar ajratilishi, biznes loyihalarni moliyalashtirish va kasbiy tayyorgarlik kurslarining tashkil etilishi yoshlar bandligini oshirishga xizmat qilmoqda.

Bu esa o'z navbatida mamlakat iqtisodiy taraqqiyotiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda. Yoshlarning ma'naviy kamoloti Ma'naviy barkamol avlodni tarbiyalash davlat siyosatining muhim yo'nalishlaridan biridir.

Kitobxonlik madaniyatini rivojlantirish, madaniy-ma'rifiy tadbirlarni kengaytirish, milliy va umuminsoniy qadriyatlarni targ'ib qilish orqali yoshlarning ma'naviy dunyosi boyitilmoqda. Ayniqsa, yoshlar o'rtasida kitob mutolaasini keng targ'ib qilish ma'naviy taraqqiyotning muhim omili sifatida qaralmoqda.

Kitob insonning dunyoqarashini kengaytiradi, tafakkurini rivojlantiradi va mustaqil fikrlashga o'rgatadi.

Shu bois mamlakatimizda kitobxonlikni rivojlantirishga qaratilgan ko'plab loyihalar amalga oshirilmoqda. Yoshlarning ijtimoiy-siyosiy faolligini oshirish.

Bugungi kunda yoshlar davlat va jamiyat boshqaruvida tobora faol ishtirok etmoqda. Yoshlar parlamenti, Yoshlar ishlari agentligi hamda turli jamoat tashkilotlari faoliyati yoshlarning ijtimoiy-siyosiy faolligini oshirishga xizmat qilmoqda.

Yoshlarning davlat boshqaruvi tizimida ishtirok etishi ularda mas'uliyat hissini shakllantiradi, yetakchilik qobiliyatlarini rivojlantiradi va mamlakat taraqqiyotiga daxldorlik tuyg'usini kuchaytiradi. Natijada jamiyatda faol fuqarolik pozitsiyasiga ega bo'lgan yoshlar safi kengayib bormoqda.

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonda yoshlarga oid davlat siyosati mamlakat taraqqiyotining muhim omillaridan biri hisoblanadi. Ushbu siyosat yoshlarning huquq va manfaatlarini himoya qilish, sifatli ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytirish, bandligini ta'minlash, ma'naviy kamolotini yuksaltirish hamda ularning ijtimoiy-siyosiy faolligini oshirishga qaratilgan.

Amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida yoshlar o'z salohiyatini ro'yobga chiqarish uchun keng imkoniyatlarga ega bo'lmoqda. Kelgusida ham yoshlarni qo'llab-quvvatlash, ularning tashabbuslarini rag'batlantirish va zamonaviy bilimlar bilan qurollantirish O'zbekistonning barqaror rivojlanishiga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2023.
2. O'zbekiston Respublikasining "Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2016.
3. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2021.
4. Avloniy A. Turkiy guliston yoxud axloq. – Toshkent: O'qituvchi, 2019.
5. Jo'rayev N. Mustaqillik mafkurasi va yoshlar tarbiyasi. – Toshkent, 2018.
6. Vahobov A. O'zbekiston taraqqiyoti va yoshlar siyosati. – Toshkent, 2020.
7. O'zbekiston Respublikasi Yoshlar ishlari agentligi materiallari.